

บทที่ 4

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคม

ข้อมูลโรงพยาบาลเทิง

ประวัติโรงพยาบาล

โรงพยาบาลเทิงเริ่มสร้างขึ้นมาครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2482 โดยได้ตั้งเป็นสุขศาลาประจำตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ 1 คน ต่อมาปี พ.ศ. 2507 ได้ยกฐานะเป็นสถานีอนามัยชั้นสอง มีพนักงานอนามัยและผดุงครรภ์ ประจำอยู่ 2 คน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2515 ได้งบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 100,000 บาท สร้างสถานีอนามัยชั้นหนึ่ง เป็นคอนกรีตชั้นเดียว ข้างสถานีอนามัยชั้นสองเดิม ได้เปิดทำการด้านการรักษาพยาบาลและสาธารณสุขตั้งแต่ พ.ศ.2516 เป็นต้นมา โดยมีนายแพทย์เวียนเปลี่ยนกันมาให้บริการเรื่อยมา จนกระทั่ง พ.ศ. 2518 ได้มีนายแพทย์มาประจำเป็นครั้งแรก คือ นายแพทย์ชูชัย คุสุวรรณ

ใน พ.ศ. 2519 ได้ยกฐานะเป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอ ขนาด 10 เตียง และได้ทำการเปิดป้ายขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรก มีผู้บริจาคและได้รับงบประมาณพัฒนาท้องถิ่นจำนวนหนึ่ง สร้างห้องเอกซเรย์และห้องผ่าตัดเพิ่มเติม

ใน พ.ศ. 2523 ได้ยกฐานะเป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง แต่ที่ดินไม่พอสำหรับกรขยายบริการ จึงได้ย้ายมาสร้างโรงพยาบาลใหม่ขึ้นที่บ้านดั่งข้าว ตำบลเวียง อำเภอเทิง ซึ่งอยู่ห่างจากที่เดิม 2 กิโลเมตร และใน พ.ศ. 2525 ได้เปิดบริการด้านการพยาบาลและสาธารณสุขแก่ชาวอำเภอเทิงได้อย่างทั่วถึง ต่อมา พ.ศ. 2539 ได้ยกฐานะเป็นโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง และใน พ.ศ. 2541 ได้ทำการเปิดตึกผู้มีอุปการคุณ เพื่อรองรับจำนวนผู้มารับบริการที่เพิ่มขึ้น พัฒนาศักยภาพของโรงพยาบาลให้สูงขึ้น ปัจจุบันมีนายแพทย์ธีรณัฏฐ์ ธีรานุตร เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ปัจจุบันโรงพยาบาลเทิงเป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอขนาดกลางที่มีจำนวนเตียงผู้ป่วย 60 เตียงในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 146 ม.20 ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย บนเนื้อที่ทั้งหมด 117 ไร่ 27 ตารางวา

วิสัยทัศน์

เป็นโรงพยาบาลชุมชนที่มีคุณภาพระดับแนวหน้าของจังหวัดเชียงรายภายในปี 2552

พันธกิจ

มุ่งมั่นพัฒนาระบบบริการสู่การเป็นโรงพยาบาลทุติยภูมิระดับกลาง โดยการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการอย่างมีคุณภาพภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการความร่วมมือจากทุกส่วนในท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ได้รับการยอมรับและไว้วางใจให้เป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้านสุขภาพระดับทุติยภูมิระดับกลางโดยบูรณาการความร่วมมือจากองค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และเอกชนในพื้นที่

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการ โดยเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางให้ได้รับการรับรองคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. ประสานความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือ

กลยุทธ์

กลยุทธ์หลัก

1. พัฒนาระบบบริการสุขภาพทุกด้านให้มีคุณภาพและได้รับการรับรองคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. เพิ่มขีดความสามารถของโรงพยาบาลในการให้บริการ โดยเน้นให้มีการรักษาเฉพาะทางที่เหมาะสมกับสถานะสุขภาพของผู้รับบริการ
3. สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาร่วมในการวินิจฉัยและรักษาพยาบาล

กลยุทธ์เพื่อการพัฒนา

1. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการด้วยรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการสนับสนุนให้ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาความรู้เฉพาะทาง
2. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของประชาชน

กลยุทธ์ขยายงาน

สร้างพันธมิตรความร่วมมือ โดยการประสานงานและเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น และสนับสนุนให้ตัวแทนจากองค์กรส่วนท้องถิ่น ตัวแทนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงพยาบาล

กลยุทธ์ปรับปรุงองค์กร

1. ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. ปรับปรุงระบบสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อนำสู่การตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาและตอบสนองต่อปัญหาอย่างตรงจุด

แนวทางการคิดต้นทุนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคมสำหรับโรงพยาบาลเทิง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการคิดต้นทุนจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคมไว้ 2 แนวทางคือ

1. การคิดต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนแตกต่าง (Differential Cost) เป็นการคิดเฉพาะต้นทุนส่วนเพิ่ม (Incremental Cost) จากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคมของโรงพยาบาลเทิง โดยต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินการรักษาพยาบาลประกอบด้วย ต้นทุนค่าชั้นสูตร ต้นทุนค่าเอ็กซเรย์ ต้นทุนค่าชั้นสูตรอื่นๆ ต้นทุนค่าหัตถการ/ผ่าตัด ต้นทุนค่ารักษาอื่นๆ ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าห้อง ต้นทุนค่าบริการอื่นๆ ต้นทุนค่าอุปกรณ์ ต้นทุนค่าเลือด ต้นทุนค่าบริการทันตกรรม ต้นทุนค่าบริการกายภาพบำบัดและต้นทุนค่าเวชกรรมอื่นๆ

การรวบรวมต้นทุนส่วนเพิ่มตามวิธีนี้สามารถรวบรวมจากรายละเอียดตามใบสั่งยาที่เกิดขึ้นเฉพาะสำหรับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคม

2. การคิดต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุน (Cost Allocation) โดยการนำต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงของโรงพยาบาลมาทำการปันส่วนเป็นค่าใช้จ่ายตามความสัมพันธ์ของสิทธิการรักษาพยาบาลที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการปันส่วนต้นทุนไว้ดังนี้ การปันส่วนตามมูลค่าของค่ายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ในใบสั่งยา การปันส่วนตามมูลค่าของค่าห้อง การปันส่วนตามจำนวนครั้งของผู้ป่วยโครงการหลักประกันสุขภาพที่มาใช้บริการ และการปันส่วนตามจำนวนครั้งของผู้ป่วยที่มาใช้บริการ โดยการกำหนดเกณฑ์ที่มาใช้สำหรับการปันส่วนต้นทุนดังกล่าวจะนำมาใช้ในการปันส่วนค่าใช้จ่ายให้สำหรับสิทธิการรักษาพยาบาลซึ่งแบ่งเป็น 3 สิทธิ คือ สิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค สิทธิตามโครงการประกันสังคมและสิทธิการรักษาพยาบาลอื่นๆ²

² สิทธิการรักษาพยาบาลอื่นๆ หมายถึง สิทธิการรักษาพยาบาลอื่น ๆ นอกเหนือจากสิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและสิทธิตามโครงการประกันสังคมที่โรงพยาบาลได้ให้การรักษาพยาบาล

แนวทางการคิดต้นทุนผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษา ทุกโรคและโครงการประกันสังคมสำหรับโรงพยาบาลเหิง

การศึกษาครั้งนี้มีแนวคิดด้านผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคม โดยกำหนดวิธีการคิดตามวิธีรายได้ส่วนแตกต่าง (Differential Revenue) โดยการนำผลตอบแทนที่โรงพยาบาลได้รับเพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ซึ่งถือเป็นรายได้ส่วนที่เพิ่มขึ้น (Incremental Revenue) จากการเข้าร่วมโครงการมาเป็นข้อมูลในการพิจารณา

รายได้ส่วนเพิ่มจากการเข้าร่วมโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ เงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์ เงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาท และเงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท(นอกอำเภอ)

สำหรับการเข้าร่วมโครงการประกันสังคม เนื่องจากโรงพยาบาลเหิงเป็นโรงพยาบาลเครือข่ายของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ทำให้ผลตอบแทนที่จะได้รับจะเกิดขึ้นเป็นอัตราหมาจ่ายจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยประกันตนที่ขึ้นทะเบียนสิทธิประกันสังคมไว้กับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ดังนั้นการคำนวณรายได้ส่วนเพิ่มจะคำนวณได้จากจำนวนเงินที่ได้รับเป็นอัตราหมาตามจำนวนครั้งที่ทำการรักษาพยาบาลให้กับผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

การวิเคราะห์ต้นทุน

ในการวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นของโรงพยาบาลจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคม จะทำการวิเคราะห์ต้นทุนใน 2 แนวทาง คือ

1. การวิเคราะห์ต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนแตกต่าง (Differential Cost) การวิเคราะห์ต้นทุนส่วนแตกต่างจากโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคมของโรงพยาบาล จะนำเฉพาะต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้น (Incremental Cost) จากโครงการดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาต้นทุนการรักษาพยาบาล

การรวบรวมต้นทุนส่วนเพิ่มในการศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมจากรายละเอียดตามใบสั่งยาซึ่งจำแนกต้นทุนออกเป็น 13 ประเภท ประกอบด้วย ต้นทุนค่าชันสูตร ต้นทุนค่าเอ็กซเรย์ ต้นทุนค่าชันสูตรอื่นๆ ต้นทุนค่าหัตถการ/ผ่าตัด ต้นทุนค่ารักษาอื่นๆ ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าห้อง ต้นทุนค่าบริการอื่นๆ ต้นทุนค่าอุปกรณ์ ต้นทุนค่าเลือด ต้นทุนค่าบริการทันตกรรม ต้นทุนค่าบริการกายภาพบำบัดและต้นทุนค่าเวชกรรมอื่นๆ

จากการรวบรวมต้นทุนส่วนเพิ่มจากโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคมสามารถสรุปต้นทุนของแต่ละโครงการโดยนำเสนอในรูปแบบของตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงต้นทุนส่วนเพิ่มในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547 จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย

ต้นทุนส่วนเพิ่มในการรักษาพยาบาล	ผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	
	ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน
1. ต้นทุนค่าชันสูตร	786,590.00	188,110.00
2. ต้นทุนค่าเอ็กซเรย์	340,060.00	65,980.00
3. ต้นทุนค่าชันสูตรอื่น ๆ	9,470.00	80,700.00
4. ต้นทุนค่าหัตถการ/ผ่าตัด	20,679.00	851,920.00
5. ต้นทุนค่ารักษาอื่น ๆ	463,970.00	1,127,835.00
6. ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์	2,009,715.00	712,918.00
7. ต้นทุนค่าห้อง	-	398,780.00
8. ต้นทุนค่าบริการอื่น ๆ	79,440.00	44,260.00
9. ต้นทุนค่าอุปกรณ์	1,140.00	13,146.00
10. ต้นทุนค่าเลือด	3,360.00	76,060.00
11. ต้นทุนค่าบริการทันตกรรม	646,100.00	-
12. ต้นทุนค่าบริการกายภาพบำบัด	12,710.00	6,990.00
13. ต้นทุนค่าเวชกรรมอื่น ๆ	4,400.00	-
รวมทั้งสิ้น	4,377,634.00	3,566,699.00

แหล่งที่มา : ข้อมูลการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคของโรงพยาบาลเทิง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2547

จากตารางที่ 4-1 ทำให้ทราบว่าโรงพยาบาลมีต้นทุนส่วนเพิ่มจากการรักษาผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจำนวน 7,944,333.00 บาท โดยแบ่งเป็นต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกจำนวน 4,377,634.00 บาท และต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในจำนวน 3,566,699.00 บาท

ตารางที่ 4-2 แสดงต้นทุนส่วนเพิ่มในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการประกันสังคมของ
โรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547 จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย

ต้นทุนส่วนเพิ่มในการรักษาพยาบาล	ผู้ป่วยโครงการประกันสังคม	
	ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน
1. ต้นทุนค่าชันสูตร	34,330.00	9,950.00
2. ต้นทุนค่าเอ็กซเรย์	10,990.00	1,120.00
3. ต้นทุนค่าชันสูตรอื่น ๆ	370.00	4,850.00
4. ต้นทุนค่าหัตถการ/ผ่าตัด	2,000.00	33,750.00
5. ต้นทุนค่ารักษาอื่น ๆ	23,550.00	52,550.00
6. ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์	88,364.00	49,292.00
7. ต้นทุนค่าห้อง	-	23,660.00
8. ต้นทุนค่าบริการอื่น ๆ	5,240.00	700.00
9. ต้นทุนค่าอุปกรณ์	-	237.00
10. ต้นทุนค่าเลือด	-	5,760.00
11. ต้นทุนค่าบริการทันตกรรม	24,170.00	-
12. ต้นทุนค่าบริการกายภาพบำบัด	890.00	30.00
13. ต้นทุนค่าเวชกรรมอื่น ๆ	250.00	-
รวมทั้งสิ้น	190,154.00	181,899.00

แหล่งที่มา : ข้อมูลการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการประกันสังคมของโรงพยาบาลเทิง
เดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2547

จากตารางที่ 4-2 ทำให้ทราบว่าโรงพยาบาลมีต้นทุนส่วนเพิ่มจากการรักษาผู้ป่วย
โครงการประกันสังคมจำนวน 372,053.00 บาท โดยแบ่งเป็นต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก
จำนวน 190,154.00 บาท และต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในจำนวน 181,899.00 บาท

2. การวิเคราะห์ต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุน (Cost Allocation) การวิเคราะห์ต้นทุนตามวิธีนี้จะนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของโรงพยาบาลมาทำการปันส่วนค่าใช้จ่ายตามความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องเข้าเป็นต้นทุนตามสิทธิการรักษาพยาบาล ในการศึกษาได้นำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547 ไปทำการปันส่วนโดยใช้เกณฑ์ในการปันส่วนตามความสัมพันธ์ของสิทธิการรักษาพยาบาลที่เกี่ยวข้องต่อไป ข้อมูลของงบประมาณค่าใช้จ่ายโรงพยาบาลปีงบประมาณ 2547 แสดงในตารางที่ 4-3 ดังนี้

ตารางที่ 4-3 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ยาและเวชภัณฑ์มีค่าใช้จ่าย	8,939,072.59
ค่าใช้จ่ายลักษณะอื่น(ค่าอาหารสำหรับผู้ป่วยใน)	754,270.00
ค่ารักษาพยาบาลตามจ่าย	3,553,862.00
ค่าใช้จ่ายอื่น(ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์)	15,228.00
เงินเดือน	11,697,330.00
ค่าจ้างประจำ	2,475,900.00
ค่าจ้างชั่วคราว	3,058,760.00
เงินประจำตำแหน่ง	644,654.00
เงินเดือนพนักงานของรัฐ	1,603,630.00
บำนาญปกติ	116,046.13
เงินช่วยเหลือรายเดือนผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ	14,643.20
ค่ารักษาพยาบาล	398,778.00
เงินช่วยการศึกษาบุตร	143,950.00
เงินช่วยเหลือบุตร	6,150.00
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	142,300.00
เงินตอบแทนพิเศษผู้ได้รับค่าจ้างถึงขั้นสูง	9,564.00
เงินตอบแทนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข	5,774,780.00
เงินรางวัลในการประกวด	1,000.00

ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าชั้นสูตรพลิกศพ	50,000.00
ค่าตอบแทนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์	1,145,000.00
ค่าตอบแทนเบี่ยเลี้ยงหมาจ่าย	346,000.00
ค่าเบี่ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการ	78,673.00
ค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ	107,175.00
ค่าใช้จ่ายอื่นในการเดินทางไปราชการ	229,631.00
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	204,519.00
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	323,898.74
ค่าเช่า	5,000.00
ค่าธรรมเนียม	7,000.00
ค่าจ้างเหมาบริการ	939,812.00
ค่าใช้จ่ายครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	77,550.00
ค่าจ้างตรวจทางห้องปฏิบัติการ	233,790.00
ค่าใช้จ่ายด้านสังคมสงเคราะห์	8,562.00
วัสดุทั่วไป	2,318,015.93
ค่าไฟฟ้า	982,723.51
ค่าน้ำประปา	7,652.58
ค่าไปรษณีย์และโทรเลข	18,077.00
ค่าโทรศัพท์	86,872.01
ค่าเสื่อมราคา-อาคาร	1,255,819.16
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์สำนักงาน	303,474.66
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	19,000.00
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	39,597.84
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	586,857.41
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	291,303.68
รวมทั้งสิ้น	49,015,922.44

แหล่งที่มา : รายงานงบทดลองของโรงพยาบาลเทิง วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547

จากข้อมูลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงพยาบาลในตารางที่ 4-3 สามารถกำหนดเกณฑ์ในการปันส่วนตามความสัมพันธ์ของสิทธิการรักษาพยาบาลที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้ การปันส่วนตามมูลค่าของค่ายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ในใบสั่งยา การปันส่วนตามมูลค่าของค่าห้อง การปันส่วนตามจำนวนครั้งของผู้ป่วยโครงการหลักประกันสุขภาพที่มาใช้บริการ และการปันส่วนตามจำนวนครั้งของผู้ป่วยที่มาใช้บริการ ซึ่งจากการกำหนดเกณฑ์ในการปันส่วนดังกล่าวสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นตัวผลักดันต้นทุนได้ดังนี้

ตารางที่ 4-4 แสดงต้นทุนการรักษาพยาบาลผู้ป่วยของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

ต้นทุนการรักษาพยาบาล	จำนวนเงิน (บาท)		
	สิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	สิทธิตามโครงการ ประกันสังคม	สิทธิการรักษา พยาบาลอื่นๆ
1. ต้นทุนค่าชั้นสูตร	974,700.00	44,280.00	1,284,330.00
2. ต้นทุนค่าเอ็กซเรย์	406,040.00	12,110.00	824,690.00
3. ต้นทุนค่าชั้นสูตรอื่น ๆ	90,170.00	5,220.00	36,240.00
4. ต้นทุนค่าหัตถการ/ผ่าตัด	872,599.00	35,750.00	435,680.00
5. ต้นทุนค่ารักษาอื่น ๆ	1,591,805.00	76,100.00	3,849,217.50
6. ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์	2,722,633.00	137,656.00	6,312,870.50
7. ต้นทุนค่าห้อง	398,780.00	23,660.00	1,343,990.00
8. ต้นทุนค่าบริการอื่น ๆ	123,700.00	5,940.00	406,770.00
9. ต้นทุนค่าอุปกรณ์	14,286.00	237.00	16,047.00
10. ต้นทุนค่าเลือด	79,420.00	5,760.00	159,520.00
11. ต้นทุนค่าบริการทันตกรรม	646,100.00	24,170.00	1,669,400.00
12. ต้นทุนค่าบริการถ่ายภาพบำบัด	12,710.00	890.00	11,860.00
13. ต้นทุนค่าเวชกรรมอื่น ๆ	11,390.00	280.00	1,700.00
รวมทั้งสิ้น(บาท)	7,944,333.00	372,053.00	16,352,315.00

แหล่งที่มา : ข้อมูลการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยของโรงพยาบาลเทิง วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547

ตารางที่ 4-5 แสดงจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยมาใช้บริการในการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

สิทธิการรักษาพยาบาล	จำนวนครั้งที่ใช้บริการ
1. สิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	26,293
2. สิทธิตามโครงการประกันสังคม	1,480
3. สิทธิการรักษาพยาบาลอื่นๆ	
- บัตรทอง ประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียม	57,682
- สิทธิอื่นๆ เช่น ข้าราชการ ชำระเงิน เป็นต้น	17,498

แหล่งที่มา : ข้อมูลการให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยของโรงพยาบาลเทิง วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547

จากข้อมูลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในตารางที่ 4-3 ข้อมูลต้นทุนในการรักษาพยาบาลในตารางที่ 4-4 และจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยมาใช้บริการในการรักษาพยาบาลในตารางที่ 4-5 สามารถนำมาทำการปันส่วนต้นทุนสำหรับสิทธิการรักษาพยาบาลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ สิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค สิทธิตามโครงการประกันสังคม และสิทธิการรักษาพยาบาลอื่นๆ โดยใช้เกณฑ์ในการคำนวณดังนี้

2.1 ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายไป ป็นส่วนตามมูลค่าของค่ายาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนค่าชั้นสูตร ต้นทุนค่าเอกซเรย์ ต้นทุนค่าชั้นสูตรอื่นๆ ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าอุปกรณ์และต้นทุนค่าทันตกรรมตามใบสั่งยา สามารถคำนวณได้ดังนี้

สูตรการปันส่วนค่าใช้จ่าย = $\frac{\text{ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายไป} \times \text{ค่าใช้จ่ายตามใบสั่งยาของโครงการ}}{\text{ค่าใช้จ่ายตามใบสั่งยาทั้งสิ้น}}$

		ค่าใช้จ่ายตามใบสั่งยาทั้งสิ้น	
- สิทธิโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	=	$\frac{8,939,072.59 \times 4,853,929}{15,221,179.50}$	
	=	2,850,608.50	บาท
- สิทธิโครงการประกันสังคม	=	$\frac{8,939,072.59 \times 223,673}{15,221,179.50}$	
	=	131,358.36	บาท
- สิทธิการรักษาพยาบาลอื่น ๆ	=	$\frac{8,939,072.59 \times 10,143,577.50}{15,221,179.50}$	
	=	5,957,105.73	บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2.2 ค่าใช้จ่ายลักษณะอื่น ๆ (ค่าอาหารสำหรับผู้ป่วยใน) ป็นส่วนค่าใช้จ่ายตามมูลค่าของค่าห้องในการรักษาผู้ป่วยในตามใบสั่งยา สามารถคำนวณได้ดังนี้

สูตรการปันส่วนค่าใช้จ่าย = $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายลักษณะอื่นๆ} \times \text{ค่าห้องตามใบสั่งยาของโครงการ}}{\text{ค่าห้องตามใบสั่งยาทั้งสิ้น}}$

- สิทธิโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	=	$\frac{754,270 \times 398,780}{1,766,430}$	
	=	170,280.05	บาท
- สิทธิโครงการประกันสังคม	=	$\frac{754,270 \times 23,660}{1,766,430}$	
	=	10,102.88	บาท
- สิทธิการรักษาพยาบาลอื่น ๆ	=	$\frac{754,270 \times 1,343,990}{1,766,430}$	
	=	573,887.07	บาท

2.3 ค่ารักษาพยาบาลตามจ่ายและค่าใช้จ่ายอื่น(ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์) ป็นส่วนค่าใช้จ่ายตามจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยโครงการหลักประกันสุขภาพประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาทและไม่เสียค่าธรรมเนียมมาใช้บริการ ซึ่งตัวอย่างการคำนวณค่ารักษาพยาบาลตามจ่ายสามารถคำนวณได้ดังนี้

สูตรการปันส่วนค่าใช้จ่าย = $\frac{\text{ค่ารักษาพยาบาลตามจ่าย} \times \text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยของโครงการมาใช้บริการ}}{\text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยโครงการหลักประกันสุขภาพมาใช้บริการทั้งสิ้น}}$

- สิทธิโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	=	$\frac{3,553,862 \times 26,293}{83,975}$	
	=	1,112,732.28	บาท
- สิทธิการรักษาพยาบาลอื่น ๆ	=	$\frac{3,553,862 \times 57,682}{83,975}$	
	=	2,441,129.72	บาท

สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น(ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์) ก็คำนวณได้เช่นเดียวกับค่ารักษาพยาบาลตามจ่ายที่นำมาป็นส่วนเข้าเป็นต้นทุนตามสิทธิการรักษาพยาบาลแสดงสรุปในตารางที่ 4-6

2.4 ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้งานร่วมกันในการรักษาผู้ป่วยทั้งหมดของโรงพยาบาล เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าเสื่อมราคา-อาคาร เป็นต้น ป็นส่วนค่าใช้จ่ายตามจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยมาใช้บริการ ซึ่งตัวอย่างการคำนวณเงินเดือนสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการป็นส่วนค่าใช้จ่าย} &= \frac{\text{เงินเดือน} \times \text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยของโครงการมาใช้บริการ}}{\text{จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยมาใช้บริการทั้งสิ้น}} \\ \text{- สิทธิโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค} &= \frac{11,697,330 \times 26,293}{102,953} \\ &= 2,987,362.17 \text{ บาท} \\ \text{- สิทธิโครงการประกันสังคม} &= \frac{11,697,330 \times 1,480}{102,953} \\ &= 168,154.87 \text{ บาท} \\ \text{- สิทธิการรักษาพยาบาลอื่น ๆ} &= \frac{11,697,330 \times 75,180}{102,953} \\ &= 8,541,812.96 \text{ บาท} \end{aligned}$$

สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าจ้างประจำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าเสื่อมราคา-อาคาร เป็นต้น ก็คำนวณได้เช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโรงพยาบาลที่นำมาป็นส่วนเข้าเป็นต้นทุนตามสิทธิการรักษาพยาบาลแสดงสรุปในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงการปันส่วนค่าใช้จ่ายเข้าเป็นต้นทุนตามสิทธิการรักษาพยาบาลปีงบประมาณ 2547

ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงินตามงบประมาณ	สิทธิการรักษาพยาบาล		
		โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค	โครงการ ประกันสังคม	สิทธิการรักษาพยาบาลอื่นๆ
ยาและเวชภัณฑ์มีค่าใช้จ่ายไป	8,939,072.59	2,850,608.50	131,358.36	5,957,105.73
ค่าใช้จ่ายลักษณะอื่น(ค่าอาหารผู้ป่วยใน)	754,270.00	170,280.05	10,102.88	573,887.07
ค่ารักษาพยาบาลตามจ่าย	3,553,862.00	1,112,732.28	-	2,441,129.72
ค่าใช้จ่ายอื่น(ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์)	15,228.00	4,767.96	-	10,460.04
เงินเดือน	11,697,330.00	2,987,362.17	168,154.87	8,541,812.96
ค่าจ้างประจำ	2,475,900.00	632,316.09	35,592.28	1,807,991.63
ค่าจ้างชั่วคราว	3,058,760.00	781,171.76	43,971.18	2,233,617.06
เงินประจำตำแหน่ง	644,654.00	164,637.14	9,267.22	470,749.64
เงินเดือนพนักงานของรัฐ	1,603,630.00	409,548.47	23,052.97	1,171,028.56
บ้านอุปถัมภ์	116,046.13	29,636.83	1,668.22	84,741.08
เงินช่วยเหลือรายเดือนผู้รับเบี้ยหวัดบ้านอุปถัมภ์	14,643.20	3,739.71	210.50	10,692.99
ค่ารักษาพยาบาล	398,778.00	101,843.27	5,732.63	291,202.10
เงินช่วยการศึกษาบุตร	143,950.00	36,763.16	2,069.35	105,117.49
เงินช่วยเหลือบุตร	6,150.00	1,570.64	88.41	4,490.95
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	142,300.00	36,341.77	2,045.63	103,912.60
เงินตอบแทนพิเศษผู้ได้รับค่าจ้างถึงขั้นสูง	9,564.00	2,442.53	137.49	6,983.98
เงินตอบแทนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข	5,774,780.00	1,474,811.72	83,015.30	4,216,952.98
เงินรางวัลในการประกวด	1,000.00	255.39	14.37	730.24
ค่าชั้นสูตรพลศึกษา	50,000.00	12,769.42	718.77	36,511.81
ค่าตอบแทนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์	1,145,000.00	292,419.70	16,459.94	836,120.36
ค่าตอบแทนเบี้ยเลี้ยงเหมาจ่าย	346,000.00	88,364.38	4,973.92	252,661.70
ค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการ	78,673.00	20,092.17	1,130.96	57,449.87
ค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ	107,175.00	27,371.25	1,540.69	78,263.06
ค่าใช้จ่ายอื่นในการเดินทางไปราชการ	229,631.00	58,645.09	3,301.06	167,684.85
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	204,519.00	52,231.78	2,940.06	149,347.16
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	323,898.74	82,719.98	4,656.20	236,522.56
ค่าเช่า	5,000.00	1,276.94	71.88	3,651.18

ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน ตาม งบประมาณ	สิทธิการรักษาพยาบาล		
		โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค	โครงการ ประกัน สังคม	สิทธิ การรักษา พยาบาลอื่นๆ
ค่าธรรมเนียม	7,000.00	1,787.72	100.63	5,111.65
ค่าจ้างเหมาบริการ	939,812.00	240,017.07	13,510.26	686,284.67
ค่าใช้จ่ายครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	77,550.00	19,805.37	1,114.82	56,629.81
ค่าจ้างตรวจทางห้องปฏิบัติการ	233,790.00	59,707.25	3,360.85	170,721.90
ค่าใช้จ่ายด้านสังคมสงเคราะห์	8,562.00	2,186.64	123.08	6,252.28
วัสดุใช้ไป	2,318,015.93	591,994.34	33,322.62	1,692,698.97
ค่าไฟฟ้า	982,723.51	250,976.17	14,127.13	717,620.21
ค่าน้ำประปา	7,652.58	1,954.38	110.01	5,588.19
ค่าไปรษณีย์และโทรเลข	18,077.00	4,616.65	259.87	13,200.48
ค่าโทรศัพท์	86,872.01	22,186.10	1,248.83	63,437.08
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	1,255,819.16	320,721.62	18,053.02	917,044.52
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์สำนักงาน	303,474.66	77,503.90	4,362.60	221,608.16
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	19,000.00	4,852.38	273.13	13,874.49
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	39,597.84	10,112.83	569.24	28,915.77
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	586,857.41	149,876.56	8,436.37	428,544.48
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	291,303.68	74,395.58	4,187.63	212,720.47
รวมทั้งสิ้น	49,015,922.44	13,269,414.71	655,435.23	35,091,072.50

จากตารางที่ 4-6 วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายจากงบประมาณ 49,015,922.44 บาท
 เข้าเป็นต้นทุนตามสิทธิการรักษาพยาบาลได้ดังนี้ สิทธิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคได้
 13,269,414.71 บาท สิทธิตามโครงการประกันสังคมได้ 655,435.23 บาทและสิทธิการ
 รักษาพยาบาลอื่นๆได้ 35,091,072.50 บาท

การวิเคราะห์ผลตอบแทน

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนที่โรงพยาบาลเทิงได้รับจากการรักษาผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการประกันสังคม จะทำการวิเคราะห์ตามวิธีรายได้ส่วนแตกต่าง (Differential Revenue) โดยนำเฉพาะผลตอบแทนที่โรงพยาบาลได้รับเพิ่มขึ้นจากโครงการดังกล่าว ซึ่งถือเป็นรายได้ส่วนเพิ่ม (Incremental Revenue) จากการดำเนินงานในแต่ละโครงการมาแยกพิจารณา ดังนี้

1. โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค มีรายได้ส่วนเพิ่มจากการเข้าร่วมโครงการ 3 ส่วน คือ

- เงินที่ได้รับจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์
- เงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาท
- เงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท (นอกอำเภอ)

จากข้อมูลรายได้ส่วนเพิ่มของโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคสามารถแสดงรายละเอียดรายได้ส่วนเพิ่มจากการเข้าร่วมโครงการได้ดังนี้

1.1 เงินที่ได้รับจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์ เป็นเงินที่โรงพยาบาลได้รับเพิ่มตามสัดส่วนของจำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนโครงการหลักประกันสุขภาพไว้กับโรงพยาบาลเทิง ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ที่ได้รับสิทธิบัตรทองประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาทและสิทธิบัตรทองประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียม โดยสามารถทำการสรุปรายละเอียดเงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์ในปีงบประมาณ 2547 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-7 แสดงรายละเอียดเงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์โครงการหลักประกันสุขภาพ
ของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

รายละเอียดเงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์	จำนวนเงิน (บาท)
1. เงินเดือนลูกจ้างชั่วคราว นักเรียนทุน	35,520.00
2. เงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ฯ	1,120,000.00
3. งบดำเนินการ 3 บาท	389,740.00
4. งบบริการผู้ป่วยนอก	15,940,016.00
5. งบบริการผู้ป่วยใน	1,267,516.00
6. ใช้นี้โรงพยาบาลศูนย์ฯ ปี 2545	3,300,000.00
7. วัคซีน	102,019.72
รวมทั้งสิ้น	22,154,811.72

แหล่งที่มา : ข้อมูลการรับเงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
ปีงบประมาณ 2547

จากตารางที่ 4-7 เงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์โครงการหลักประกันสุขภาพจำนวน 22,154,811.72 บาท เป็นเงินที่ได้รับจัดสรรจากจำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนในโครงการดังกล่าวกับโรงพยาบาลเทิงทั้งผู้ที่ได้รับสิทธิบัตรทองประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาท และสิทธิบัตรทองประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียม เพื่อให้ได้จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์เฉพาะโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจึงทำการปันส่วนโดยใช้เกณฑ์จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนเฉลี่ยทั้งปี

จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนโครงการหลักประกันสุขภาพกับโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547 ซึ่งจำแนกตามประเภทของบัตรทองสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4-8 แสดงจำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนบัตรทองของโรงพยาบาลเชิง ปิงบประมาณ 2547 โดยแยกตามประเภทของสิทธิการรักษาพยาบาล

เดือน	จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนบัตรทอง(คน)		
	เสียค่าธรรมเนียม 30 บาท	ไม่เสียค่าธรรมเนียม	รวม
1. ตุลาคม	26,662	43,720	70,382
2. พฤศจิกายน	30,475	39,526	70,001
3. ธันวาคม	31,409	38,458	69,867
4. มกราคม	31,756	37,955	69,711
5. กุมภาพันธ์	32,681	37,562	70,243
6. มีนาคม	32,318	37,988	70,306
7. เมษายน	32,213	37,795	70,008
8. พฤษภาคม	32,420	37,665	70,085
9. มิถุนายน	32,562	37,399	69,961
10. กรกฎาคม	32,690	37,307	69,997
11. สิงหาคม	32,673	37,226	69,899
12. กันยายน	32,700	37,213	69,913
รวมทั้งสิ้น	380,559	459,814	840,373
จำนวนประชากรเฉลี่ย(คน/ปี)	31,713	38,318	70,031

แหล่งที่มา : ข้อมูลสถิติจำนวนประชากรแยกตามสิทธิในแต่ละสถานบริการหลักแต่ละจังหวัด
ปีงบประมาณ 2547 : <http://report.nhso.co.th/NumberCardHospProvinceV2Servlet>, 29 มีนาคม 2548.

จากตารางที่ 4-8 จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนบัตรทองกับโรงพยาบาลเชิง
รวมทั้งปี³มีจำนวน 840,373 คน แยกตามประเภทของสิทธิการรักษาพยาบาลออกเป็นประเภท
เสียค่าธรรมเนียม 30 บาทจำนวน 380,559 คนและประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียมจำนวน 459,814
คน นอกจากนี้จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนบัตรทองโดยเฉลี่ยในปีงบประมาณ 2547 มีจำนวน
70,031 คน แยกเป็นสิทธิการรักษาพยาบาลประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาทจำนวน 31,713 คน
และประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียมจำนวน 38,318 คน

³ปี หมายถึง ปีงบประมาณ 2547 ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2546 ถึง 30 ก.ย. 2547

นำข้อมูลจำนวนเงินที่ได้รับการจัดสรรเงินค่าบริการทางการแพทย์สำหรับโครงการหลักประกันสุขภาพในตารางที่ 4-7 และจำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนสิทธิกับโรงพยาบาลเทิงเจี๋ยต่อปีในตารางที่ 4-8 มาทำการปันส่วนเงินที่ได้รับการจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์ดังนี้

- บัตรทองประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาท

$$= \frac{\text{เงินที่ได้รับจัดสรร} \times \text{จำนวนประชากรประเภทเสียค่าธรรมเนียมเฉลี่ย}}{\text{จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนโครงการหลักประกันสุขภาพเฉลี่ย}}$$

$$= \frac{22,154,811.72 \times 31,713}{70,031}$$

$$= 10,032,636.18 \text{ บาท}$$

$$= 10,032,636.18 \text{ บาท}$$

- บัตรทองประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียม

$$= \frac{\text{เงินที่ได้รับจัดสรร} \times \text{จำนวนประชากรประเภทไม่เสียค่าธรรมเนียมเฉลี่ย}}{\text{จำนวนประชากรที่ขึ้นทะเบียนโครงการหลักประกันสุขภาพเฉลี่ย}}$$

$$= \frac{22,154,811.72 \times 38,318}{70,031}$$

$$= 12,122,175.54 \text{ บาท}$$

$$= 12,122,175.54 \text{ บาท}$$

1.2 เงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาท เป็นจำนวนเงินที่โรงพยาบาลจะได้รับเมื่อผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนบัตรทองประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาทกับโรงพยาบาลเทิงมาใช้สิทธิการรักษาพยาบาล โรงพยาบาลจะเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม 30 บาทต่อครั้งไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วยในก็ตาม สำหรับรายได้จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง ซึ่งรวบรวมจากเงินรายได้จากค่าธรรมเนียม UC 30 บาท แสดงในตารางที่ 4-9 ดังนี้

ตารางที่ 4-9 แสดงรายได้จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

รายได้	เครดิต
รายได้จากงบประมาณบุคลากร Non UC	111,840.00
รายได้จากงบประมาณดำเนินงาน	434,535.35
รายได้จากงบประมาณรายจ่ายอื่น	58,300.00
รายได้จากงบประมาณงบกลาง	679,567.33
รายได้จากงบประมาณบุคลากร (UC)	16,319,238.00
รายได้จากกองทุน UC (ค่าใช้จ่ายสูง/อุบัติเหตุ)	622,446.60
รายได้จากกองทุน UC (จากสถานพยาบาลในจังหวัด)	85,440.00
รายได้จากสิทธิสวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3,018,709.60
รายได้จากสิทธิประกันสังคม	479,637.50
รายได้กองทุนผู้ประสบภัยจากรถ	920,426.70
รายได้จากแรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียน	37,596.00
รายได้ที่ผู้รับบริการจ่ายเอง/ค่าธรรมเนียม	1,798,937.00
รายได้ค่ารักษาพยาบาล UC OPD	14,030,383.20
รายได้ค่าธรรมเนียม UC 30 บาท	800,871.00
รายได้ UC Prepaid+PP 70%	121,530.00
รายได้ UC IPD	9,493,732.05
รายได้บริจาคครุภัณฑ์	138,900.00
รายได้จากเงินรับบริจาค	76,100.00
ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากสถาบันการเงิน	20,963.15
รายได้ค่าธรรมเนียมในการขอทราบประวัติ	10,900.00
รายได้ระหว่างกันในจังหวัด	1,137,782.00
รายได้จากโครงการผลิตบุคลากร	14,250.00
รายได้ค่าไฟฟ้าที่ใช้เกินสิทธิ	13,642.00
รายได้อื่น ๆ	2,368.00
รวมทั้งสิ้น	50,428,095.48

แหล่งที่มา : รายงานงบทดลองของโรงพยาบาลเทิง วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547

จากข้อมูลรายงานงบทดลอง(บางส่วน)ของโรงพยาบาลเทิดตามดารางที่ 4-9 สามารถรวบรวมเงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาทได้จากบัญชีรายได้จากค่าธรรมเนียม UC 30 บาทจำนวน 800,871.00 บาท

1.3 เงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท (นอกอำเภอ) เป็นจำนวนเงินที่โรงพยาบาลจะได้รับเมื่อผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนบัตรทองประเภทเสียค่าธรรมเนียม 30 บาทกับโรงพยาบาลอื่นๆในเขตอำเภอติดต่อกับอำเภอเทิดมาใช้สิทธิการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลเทิด โรงพยาบาลจะเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลตามอัตราหมาจ่ายไปยังโรงพยาบาลที่ผู้ประกันตนได้ขึ้นทะเบียนสิทธิไว้

จากข้อมูลรายงานงบทดลอง(บางส่วน)ของโรงพยาบาลเทิดตามดารางที่ 4-9 สามารถรวบรวมรายได้จากบัตรทอง 30 บาท(นอกอำเภอ)ได้จากบัญชีรายได้จากบัตรทอง UC (จากสถานพยาบาลในจังหวัด)ได้จำนวน 85,440.00 บาท

ข้อมูลที่คำนวณได้จากเงินที่ได้จัดสรรค่าบริการทางการแพทย์ เงินรายได้ค่าธรรมเนียม 30 บาท และเงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท(นอกอำเภอ) สามารถทำการสรุปรายได้ส่วนเพิ่มจากโครงการดังกล่าวได้ดังตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 แสดงรายได้ส่วนเพิ่มในการรักษาผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคของโรงพยาบาลเทิด ปีงบประมาณ 2547

รายได้ส่วนเพิ่ม	จำนวนเงิน (บาท)
1. เงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์	10,032,636.18
2. เงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาท	800,871.00
3. เงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท(นอกอำเภอ)	85,440.00
รวมทั้งสิ้น	10,918,947.18

จากตารางที่ 4-10 ทำให้ทราบรายได้ส่วนเพิ่มของการรักษาผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคซึ่งมีรายได้รวมทั้งสิ้น 10,918,947.18 บาท โดยเป็นเงินจัดสรรค่าบริการทางการแพทย์จำนวน 10,032,636.18 บาท เงินรายได้จากค่าธรรมเนียม 30 บาทจำนวน 800,871.00 บาทและเงินรายได้จากบัตรทอง 30 บาท(นอกอำเภอ)จำนวน 85,440.00 บาท

2. **โครงการประกันสังคม** เนื่องจากโรงพยาบาลเทิงเป็นโรงพยาบาลเครือข่ายของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ การรักษาพยาบาลสำหรับโครงการนี้จึงหมายถึงการให้การรักษาพยาบาลกับผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคมที่ขึ้นทะเบียนกับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์เท่านั้น ทำให้การคำนวณผลตอบแทนที่จะได้รับจากโครงการดังกล่าวซึ่งถือเป็นรายได้ส่วนเพิ่มจะเกิดขึ้นเป็นอัตราเหมาจ่ายจากการรักษาพยาบาลผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนสิทธิประกันสังคมไว้กับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ดังนั้นการคำนวณรายได้ส่วนเพิ่มจะคำนวณได้จากจำนวนเงินที่ได้รับเป็นอัตราเหมาตามจำนวนครั้งที่ทำการรักษาพยาบาลให้กับผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณดังนี้

2.1 การรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก จะได้รับเงินเหมาจ่ายตามจำนวนครั้งที่ทำการรักษาในอัตราเหมาจ่ายในอัตรา 120 บาทต่อครั้ง

2.2 การรักษาพยาบาลผู้ป่วยใน จะได้รับเงินเหมาจ่ายในอัตรา 600.00 บาทต่อวันที่ทำการรักษา⁴

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่ใช้ในการคำนวณจำนวนเงินที่ได้รับจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ สามารถรวบรวมรายได้ส่วนเพิ่มของโครงการประกันสังคมจากรายงานงบทดลองของโรงพยาบาลเทิง(ดูภาคผนวกหน้า 66-70)ได้โดยนำบัญชีรายได้จากสิทธิประกันสังคมจำนวน 479,637.50 บาท หักด้วยบัญชีนี้สูญลูกหนี้ประกันสังคมจำนวน 37,616.50 บาท ทำให้รายได้ส่วนเพิ่มของโครงการประกันสังคมมีจำนวน 442,021.00 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

⁴ วันที่ทำการรักษา สามารถคำนวณโดยจะเริ่มนับจากวันที่ 2 ของการรักษาพยาบาลผู้ป่วยใน

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล
โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคกับโครงการประกันสังคม**

จากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล
โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคกับโครงการประกันสังคม สามารถสรุปการวิเคราะห์เปรียบเทียบได้
2 แนวทางตามการวิเคราะห์ต้นทุนได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนเพิ่ม เป็นการ
วิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนเพิ่ม โดยนำข้อมูลรายได้ส่วนเพิ่ม
ของโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคในตารางที่ 4-10 และรายได้ส่วนเพิ่มของโครงการประกันสังคม
จากรายงานงบทดลองมาเปรียบเทียบกับต้นทุนส่วนเพิ่มของโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคใน
ตารางที่ 4-1 และต้นทุนส่วนเพิ่มของโครงการประกันสังคม 4-2 ผลต่างถือเป็นรายได้ส่วนเพิ่ม
มากกว่า(น้อยกว่า)ค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่ม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4-11 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีต้นทุนส่วนเพิ่ม
ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคกับโครงการประกันสังคมของโรงพยาบาล
เทิง ปีงบประมาณ 2547

รายการ	สิทธิการรักษาพยาบาล	
	โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	โครงการ ประกันสังคม
รายได้ส่วนเพิ่ม	10,918,947.18	442,021.00
ต้นทุนส่วนเพิ่ม	7,944,333.00	372,053.00
รายได้ส่วนเพิ่มสูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่ม	2,974,614.18	69,968.00

จากตารางที่ 4-11 ทำให้ทราบว่าจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง โครงการ 30
บาทรักษาทุกโรคมีรายได้ส่วนเพิ่มจำนวน 10,918,947.18 บาท และต้นทุนส่วนเพิ่มจำนวน
7,944,333.00 บาท ทำให้มีรายได้ส่วนเพิ่มสูงกว่าต้นทุนส่วนเพิ่มจำนวน 2,974,614.18 บาท
สำหรับโครงการประกันสังคมมีรายได้ส่วนเพิ่มจำนวน 442,021.00 บาทและต้นทุนส่วนเพิ่ม
จำนวน 372,053.00 บาท ทำให้มีรายได้ส่วนเพิ่มสูงกว่าต้นทุนส่วนเพิ่มจำนวน 69,968.00 บาท

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุน เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุน โดยนำข้อมูลรายได้ส่วนเพิ่มของโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคในตารางที่ 4-10 และรายได้ส่วนเพิ่มของโครงการประกันสังคมจากรายงานงบทดลองมาเปรียบเทียบกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุนของทั้งสองโครงการในตารางที่ 4-6 ผลต่างถือเป็นรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่า(น้อยกว่า)ต้นทุนที่ได้รับการปันส่วน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4-12 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนตามวิธีการปันส่วนต้นทุนในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคกับโครงการประกันสังคมของโรงพยาบาลเทิง ปีงบประมาณ 2547

รายการ	สิทธิการรักษาพยาบาล	
	โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค	โครงการ ประกันสังคม
รายได้ส่วนเพิ่ม	10,918,947.18	442,021.00
ต้นทุนที่ได้รับการปันส่วน	13,269,414.71	655,435.23
รายได้ส่วนเพิ่มสูง(ต่ำ)กว่าต้นทุนที่ได้รับการปันส่วน	(2,350,467.53)	(213,414.23)

จากตารางที่ 4-12 ทำให้ทราบว่าจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเทิง โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคมีรายได้ส่วนเพิ่มจำนวน 10,918,947.18 บาท และต้นทุนจากการปันส่วนค่าใช้จ่ายจำนวน 13,269,414.71 บาท ทำให้มีรายได้ส่วนเพิ่มต่ำกว่าต้นทุนจำนวน 2,350,467.53 บาท สำหรับโครงการประกันสังคมมีรายได้ส่วนเพิ่มจำนวน 442,021.00 บาทและต้นทุนจากการปันส่วนค่าใช้จ่ายจำนวน 655,435.23 บาท ทำให้มีรายได้ส่วนเพิ่มต่ำกว่าต้นทุนที่ได้รับการปันส่วนจำนวน 213,414.23 บาท